

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Osztrák követelések.

Bármily züllöttek legyenek is az osztrák viszonyok s bármily halálos ellenségei legyenek is egymásnak németek és csehek, merkantilisták és agráriusok, mindig egyek, ha a magyar érdekek támadásáról van szó.

Most is így van.

Alig indult még meg nálunk az akció a magyar ipar pártolására, már is résen állnak osztrák szomszédaink s egyesült erővel támadnak ellenünk.

Bécsben, az osztrák iparosok nagygyűlésén a felett tanácskoztak és hoztak határozatokat: milyen feltételek alatt hajlandók az osztrák iparosok megújítani velünk a vám-és kereskedelmi szövetséget.

Ezek a követelések nagyon jellemzők osztrák szomszédainkra, akik azt gondolják, hogy Magyarország egyszerű gyarmata Ausztriának, nem való egyéb, mint az osztrák gyárosok zsebének a tömésére.

Ezek a követelések azt is

mutatják, hogy ugyancsak megijedtek — sajnos — amég virágzóznak éppen nem mondható magyar gyáripár versenyétől.

Valóban csak a félelem sugallhat szomszédainknak oly követeléseket, melyekről nálunk minden gyermek megmondhatná, hogy magyar részről elfogadhatatlanok, sőt valóságban komolyan nem is tárgyalhatók. Ilyen az átutalási eljárásra vonatkozó követelés, mely azt mutatja, hogy a mostani szigorú eljárás nem izlik a tisztelt szomszédoknak, ők a kényelmesség ürügye alatt olyanféle rendszabályokat szeretnének, melyek az eredményt képtessé tennék és a magyar kincstár érdekeinek hatályos megvédését nem biztosítanák.

No, de hisszük, hogy résen lesz a mi kormányunk is.

Mig a tőlük hozzánk behozott adótárgyak szigorú ellenőrzése szemet szur az osztrákoknak, addig gondnokság alá akarnák helyezni a magyar államot s Magyarország összes nyilvános területeit bevásárlásaik tekintetében. A közös pénz-

ügy-miniszteriumban szeretnének felállítani egy ugynevezett „árúszállítási osztályt“, melynek az volna a feladata, meggátolni, hogy a magyar állam, a megyék, a közigazgatás magyar iparos ajánlatát fogadhassák el, szemben egy esetleges olcsóbb osztrák ajánlattal. Aki tudja, hogy mennyi mindenféle körülmény veendő figyelembe egy árúszállítás megítélésénél s hogy az ár maga e megítélésnek csak egyik, de nem egyedül döntő mozzanata, az be fogja látni, hogy az osztrák követelés egyértelmű volna Magyarországnak a közös pénzügyminisztérium gyámsága alá helyezésével.

Érdekes az is, hogy a közös vámjövédéknek a kvóta arányában való megosztása sem tetszik odaát. Hanem azt akarnák, hogy csak az a vám illesse Magyarországot, ami a magyar vámhivataloknál foly be, ami tudvalevőleg nagyon kevés, mivel a külföldi behozatal nagyobb része Ausztrián át, sőt osztrák közvetítéssel jut el hozzánk. Ez a követelés egyértelmű azzal,

A pazdicsi kisértet.

Zemplén vármegye közepén, Nagy Mihálytól alig egy óra járásnyira fekszik Pazdics község, a kiterjedt és előkelő Szirmay nemzetség egyik ősi fészke. A pazdicsi birtok és kastély Zemplén vármegyének egyik ékessége volt — de csak volt, mert ma már Veinberger Sámuel az ur benne, körülötte és alatta.

Hát akkor, a mikor a kastély még Szirmay kézen volt, ugy az ötvenes évek végén, csodás dolgok történtek benne. Szép holdvilágos éjszakákon, mikor a kastély népe már lenyugodott, alig ütötte el a toronyóra a tizenkettőt, magas, fehér lepedőbe burkolt kisértet járta be a kert, az istállókat, sőt magát a kastélyt is. Oly könnyen suhant el a szellem az egyes helyeken, mintha lába sem let volna s oly ügyesen kuszott fel a falon az erkélyre s onnan a tetőre, mint a legügyesebb mókus. Néha a legnagyobb ügyességgel fejnította az emeleti ablakokat, behatolt a szobába s azután eltűnt, nyoma veszett. Csak a földszinten, ahol a család, meg a szolgálatszélyzet lakott, nem járt sohasem.

Történt egyszer, hogy az emeleten reggel egy vendéget halva találtak az ágyá-

ban. Az orvosok szívszélhűdést konstataáltak rajta, a kastély népe azonban szentül hitte, hogy a kisértet ölte meg. Alig mult el ezután a rémes katasztrófa után pár hó nap, mikor az eset megismétlődött. Szirmayéknál nagy vendégség volt s két ottmaradó vendégnek nem jutván hely a földszinten, az emeletre kerültek. Másnap reggel az egyiket halva hozták le, a másik meg örökre megháborodott elméjében. Híre ment hamar az elátkozott kastélynak messze földön, de nem merete senki sem megkockáztatni, hogy összetűzzön a kisértettel.

Történt azon időben, hogy hadgyakorlatokat tartottak Ungvár és Kassa között s egy huszár ezred éppen Nagy-Mihály környékén taborozott. Pazdicsnak éjjeli — kvartélyra egy szakasz jutott kapitánnyal és egy hadnaggyal. A kapitány Náthafalussy, szintén egyik előkelő zempléni gentry család sarja, a hadnagy egy Zichy gróf természetesen Szirmayhoz szállt.

A délután igen kedélyesen telt el nálunk is inkább, mert a háziurnak egy igen szép, bár sápadt, halvány arcú leánya volt, Elza s ott volt akkor egy Kazinczy-lány is Berettőről. Mind a két huszártisztnak volt tehát kivel foglalkozni.

A délután vígan telt el hát, csak midőn vacsorához ültek, kint a verandán, a gyönyörű szép nyári estén, akkor mintha valami ideges félelem fogta volna el a háziakat. A háziur hirtelen komor lett, a háziasszony sehol sem találta helyét, mintha valami bekövetkezendő katasztrófát sejtene lelke, a két lány meg egymáshoz bujva, ijedten húzódt meg a veranda sarkában.

A két tiszt összenézett: vajjon mi történhetett itt? De nem szóltak semmit.

Hirtelen felbukott a hold a keleti ég peremén s szeliden mosolygott le a verandán ülőkre. A két lánynak éppen a szemébe világított s mind a kettő felénkén összerázkódott. A házikisasszonynak sápadt arczáról kínos vonaglás, a Kazinczy-lánynak képéről ijedt félelem tükröződött vissza.

Végre a kapitány törte meg a csendet: — Holnap kitűnő napunk lesz. A levegő tiszta, a holdvilágnak is mily gyönyörűen látszik mind a két udvara...

— Ha, ha ha! — hangzik fel a házikisasszony kacagása a sarokból. Miért is félünk ugy tőle?!

— Kitől? — riad fel önkénytelen a két tiszt.

— A kisértettől.

hogy a külföldi árúk után való vámbevételünket, kevés híján, engedjük át Ausztriának. A vámterület legyen közös, de a jövedelem legyen az övék.

Igazán meglepő, hogy osztrák szomszédaink éppen most hozakodnak elő e botor követelésekkel, mikor egyáltalán nincsenek abban a helyzetben, hogy bármily feltétel alatt is egyezményt köthessenek velünk.

Három esztendő óta csak a magyar államférfiak tulságos jóakarata tartja fenn az egész rozoga osztrák alkotmányt; most teszik éppen a választásokkal az utolsó kísérletet a Reichsrath és az egész osztrák alkotmány megmentésére s egyáltalán kétséges, hogy belátható időn keresztül normálisan tanácskozhassanak állami ügyeik vezetéséről s mégis van bátorságuk ilyen hallatlan követelésekkel állani elő.

Csak rajta, tovább ezen az uton, így Magyarországon is hamarabb megéri a külön vámterület eszméje s mind többen fogják követni Budapest példáját.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnök az ülést 10 órakor megnyitja. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és több apróbb bejelentés után következett a napirend, vagyis a Fe-

rencz Ferdinánd főhercegről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalása.

Eötvös Károly: A törvényjavaslatot nem fogadom el, de kijelentem azt is, hogy azt a határozati javaslatot nem fogadom el, a melyet Holló Lajos előterjesztett. Helyeslem azonban az elvet és kellő alakban elfogadnám azt a határozati javaslatot, a melyet gróf Zichy János és Városi benyújtottak. A képviselőháznak valamely bizottsága határozatot nem hozhat, csak indítványozhat, de ha a képviselőház el nem fogadja azt, bármily helyes, okos, bölcs és szükséges intézkedés javasoltassék is, a bizottság véleményében, akkor az mind a jelenben, mind a jövőben úgy tűnik fel, mintha a ház azzal egyet nem értett volna. Azért tehát azt valamely formában el kell fogadni.

Szell Kálmán: Felesleges.

Eötvös Károly: Bocsánatot kérek. Ha mindannyian egyetértünk a határozati javaslattal, ép azért tartom szükségesnek, hogy azt elfogadjuk. De hát most egy olyan sajtósági tanácskozási móddal állunk szemben, a melyre én előzetes esetet azon idő óta, mióta tagja vagyok a törvényhozásnak, nem láttam és nem tapasztaltam. Bizonyos, hogy nekünk világos törvényünk van a nőági örökösödésről, a mely meg van szövegezve latin nyelven és így tudjuk, mi van benne és mi nincs benne. — Ezen vita folyamán kísérlet történik, a törvény valódi értelmébe belemagyarázni olyan dolgot, a mely abban nincsen és kísérlet történik belemagyarázni a Habsburgoknak bizonyos belső családi dolgait, a melyeket nem is ismerünk tisztán és a melyekről a magyar nemzet soha nem is tudott semmit.

Madarász József: Nem is akar tudni róla.

Eötvös Károly: Egy ilyen javaslattal szemben, mely az ország legelső tisztviselője részéről tétetik és mely folytatott a ház-

nak egy nagy tekintélyű férfia által, a ki valami igazságügyminiszter, majd képviselőházi elnök volt, ezzel a kísérlettel szemben igazán nagy kötelességünk megviaskodni azzal, hogy vajjon ez a kísérlet megengedhető-e, nem aggodalmat keltő-e és esetleg nem veszedelmes precedens-e a következő idők számára. (Helyeslés.)

A miniszterelnök nem tanusította azt a figyelmet a törvényhozás iránt, melyet kellett volna, neki a nyilatkozat eredetijét vagy a levéltárba, vagy a törvényhozás elé kellett volna hoznia. Azt mondja a miniszterelnök, talán csak van neki annyi hitele, mint egy közjegyzőnek. Van. Pipaszó között van. (Derűtség.) De vannak hatásköri kompetenciák, melyeket tullepni nem szabad. Ez a nyilatkozat absolute inpossibilis, homlokegyenest ellenkezik a magyar alkotmánnyal. Szó sincs ebben Magyarországról. Ilyen módon, anélkül, hogy nekünk beleszólásunk volna, akár Vasvármegyéről is lemondhat. Ferencz Ferdinánd magyar főrend, magyar állampolgár, leendő magyar király. Jogunk van tudni, a magyar király felesége mit szól e nyilatkozathoz. Lemondott-e az aszszony az őt megillető jogokról? Szabad-e a magyar királynak akaratát előre megkötő, korlátozó fogadalmat tenni? Nem. Mert sérti suverenitását. Hiszen akkor nemzetközi kérdésekben elszereződheteti akaratát már trónörökös korában. Ha ezt egyszer megengedtük, ezen a réven más is meg fog történni, mely igazán legnagyobb érdekünket sértheti. Nekünk pedig olyan király, kinek keze-lába megkötve, nem kell. Nekünk olyan független király kell, mint mi magunk. (Élénk tetszés a szélsőbalon.)

Vérsi József: A hitlevél és koronázási eskü is köti:

Eötvös Károly: A miniszterelnök ur e házasságkötésnél a szokásjogra hivatkozott. Melyik nemzet szokásjogára? Vagy talán a Habsburg-szokásjogra? Tegnap nagy figyelemmel hallgattam — úgy mond — Szilágyi

Mind k két tiszt felkaczag s aztán megered a szó a háziak ajkán, szól az ének! a rémesebbnél rémesebb dolgokról, amelyek a kastély elátkozott emeletén történtek s melyeknek három áldozata is volt már...

A tiszték hitetlenül csóválják fejüket.

— Nem lehet, nem lehet! Képtelenség.

— Pedig úgy van! — erősíti a szót az öreg Szirmay.

— No hát ha úgy van, akkor én merem állítani, hogy azok az emberek a saját árnyékuktól ijedtek és haltak meg s bizonyítom, hogy a kastélyban nincs semmiféle kísértet.

— Csak nem akar fent aludni? — rémüldöznek a lányok.

— De fent; még pedig feltétlenül egyedül, mert kettőnek rendesen nem szokott mutatkozni a kísértet. S a kapitány ajkán finom mosoly játszadozott.

Az egész család tartóztatta, az Isten nevére kérte a kapitányt, hogy álljon el szándékától, de a kapitány hajthatatlan maradt s a család végre is elengedte.

A bucsuzásnál Elza, a házikisasszony esdő pillantása, fénylő szemének könnyes ragyogása egy kissé különösen hatott rá, de hamar lerázta a különös, hipnotikus behatást s vigan füttyörészve vonult fel a lép-

csőkön a meghatározott szobába. A gyertyát maga tartotta a kezében, mivelhogy még felkísérni sem volt senkinek mersze.

Amint kinyitotta az ajtót s a berendezésű sarakvasak foghasogatón kezdtek csikorogni, a légvonatot eloltotta a gyertyát.

— Rossz omen! — morgmogta magában, de azért nagy lelki nyugalommal közeledett ágyához, melyet valamennyi cseléd vasvillás asszisztenciája mellett vettek meg esteli elhatározása után.

— Miután meggyőződött, hogy minden rendben van, ajtókat, ablakokat be vannak csukva, rágyújtott egy szivarra, könyvet vett a kezébe s befeküdt az ágyba.

Az olvasás nehezen ment, mindig eltévedtek gondolatai az este elmondott rémes esetekre s sehogy sem tudta figyelmét az olvasmányra fordítani. Végre elvesztvén türelmét, letette a könyvet, eloltotta a gyertyát s nyugodtan várta a következőket.

A holdvilág szeliden mosolygott be az ablakokon s szétárasztotta sugarait az egész szobában. Halotti csendben kondult meg a kastély toronyórája s verte el a tizenkettőt... Csend... De csitt... mintha odakint a falat karmolná valaki s üveget kaparászna... A kapitány mereven az ab-

lak felé szegezi szemét s hirtelen felkényköli ágyában.

Odakint csodálatos dolgok történtek. Az erkélyhez legközelebb eső ablak sarkában egy csontos, száraz kéz lett látható, mely gyengéden ide-oda kaparászva keresgált az ablakon. A kéz mind feljebb és feljebb húzódott s megfoghatatlan ügyességgel nyitotta ki az ablakokat. Aztán megjelent a másik kéz, egy fehér lepedőbe burkolt fej s végül az egész ablak magasságában felhúzódott egy rémes, lepedővel borított alak.

A kapitány szive hevesen dobogott, de azért erős öntudattal s tágra nyitott szemekkel dőlt vissza az ágyba.

A kísérteties alak, mint egy lepedőbe burkolt mozgó holttest fellépett az ablakpárkányra, kinyitotta a belső ablakot s hely könnyűséggel lépett a szobába. Az ablaknál egy percze megállott és széttekintett. Mindenhol halálcsend, csak a kapitány szívének hevese dobogása jelezte, hogy élet is van a teremben.

A kísértet szétterjeszti kezeit s nesztelen léptekkel, villogó szemekkel egyenesen a kapitány ágya felé tartott.

(Vége köv.)

beszédét s mikor kimondta e szót: *törvényerejű szokásjog*, láttam az arcán, hogy szerette volna a miniszterelnököt megkérdezni, hogy milyen szokásjogot értett ő? de hát bizonyos tekintetek miatt nem tehette ezt a kérdést. (Derűtség). No majd én megteszem az ő engedelmeivel, vagy a nélkül. (Derűtség.)

A magyar *szokásjog* feltétele, hogy ne tegye csuffá a magyar törvényt a feleség és gyermekek jogainak megfosztásával. Hogy jó legyen az a szokásjog, egyezzen a magyar karakter felfogásával. (Élénk tetszés a szélső balor.) Van nekünk több szokásjogunk, de ezek közt nincs benn az osztrák Hausgesetz, se a Buddesrath, se a német szokásjog.

Szólt Kálmán: Nem is mondtam.

Eötvös Károly: Itt van a beszédje, egy hét óta hordom a zsebemben. (Derűtség.)

Szólt Kálmán: Az nincs benne.

Eötvös Károly: Nekem olyan rossz szemem van, hogy csak azt olvasom, ami itt van s nem azt, ami nincs itt. (Derűtség.) Horánszky azzal vádolja a pártot, hogy a trónöröklési alapot tágitani akarják. Istennek legyen hála, a mi uralkodóházunk oly tág alapon nyugszik, hogy azon egy pár fi- vagy nő sarjadékkal több vagy kevesebb nem igen változtat. (Derűtség.) Ha tágul — nem a mi vétkünk, nem vagyunk érte felelősek. (Derűtség.) Mi se szükíteni, se tágitani nem akarjuk, csak az alkotmányt védjük szükítés és tágitás ellen egyaránt.

Foglalkozik ezután az archidux kifejezéssel. Mária Terézia, mikor trónralépett, nem mint archidux, hanem mint első születt, primo genitu filia jelentette trónraléptét, a hitlevélben is úgy szerepel, mint a lotharingiai herceg *felelvége*, az archidux pedig nincs benne. A többség okoskodása szerint, mivel ezen a réven jogosultak a trónra az utódjai is, tehát minden trónörökös lehet minden lotharingiai herceg *máthája*. (Hosszas derűtség.)

Horánszky elméletét nem tudja megbocsátani. Horánszky, szerint ez a nemzet, mely királyválasztó joggal bírt, rábizta az uralkodócsaládra, hogy ki legyen a trónörökös joggal felruházva. Hogy az 1723-iki törvény azt mondaná az uralkodó családnak: te határozd meg, ki a trónörökös, de azért a nemzet joga megmarad. Akármily servilianek képzeli is az akkori törvénycsinálókat, de ily becsületnélküli, önérzetlen feltétel elfogadására — képtelenek voltak. S hogy ilyen feltételt nem is tettek, — hivatkozik mint tanukra: Mária Teréziára. Leopoldra, Ferdinándra. (Zajos derűtség.) Horánszky is hivatkozik egy tanura: Kisgenyei Geguss Dánielre — Isten áldásával nyugodjék! — aki ezt úgy fordította le latinból, ahogy Horánszky magyarázza az archidux szót. No, hogy Kisgenyei Geguss Dániel milyen jeles fordító volt, elég azt tudni, hogy egyik művében a „festés“t festálásnak fordította. (Zajos derűtség.) Deák, Kossuth és egy sereg osztrák és német tudós foglalkozott a trónöröklési kérdésünkkel, de sohase jutott senkinek eszébe, hogy a magyar trónöröklésbe institutív intézményre tegyék az archidux ot. Hogy a mi alkotmányos intéz-

ményünkbe becsempészni kíséreljék a Hausgesetzet, az ellen minden erőnkkel tiltakozunk. (Tetszés, taps a szélsőbalon) A magyar közjogot tisztán kell megtartani.

Kérdi a miniszterelnököt: Ha Ferencz Ferdinánd magas felesége királyné nem lesz, hát mi lesz? Ha majd koronázáskor a nemzet a királyi pár iránt lovagias felbuzdulásában ajándékot akar letenni a királyné lábaihoz, mi lesz akkor? Kihirdetik előre, hogy: „koszoru mellőzése kéretik.“ (Zajos derűtség.)

Ez a nemzet szegény, népének a tétéről a ruha foszlik, erkölcsi romlanak, a nő tisztelete, már nem oly nagy, mint volt azelőtt. Vigyázzunk, hogy a trón magasságából rossz példát ne mutassunk. A trón fénye messze sugárzik, de árnyéka is nagy és nagyon sötét, a nemzet sok virágát elhervasztja. Ebben a hervadásban ne pusztuljon el a nő tisztelete. A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés.)

Öt perc szünet.

Thaly Kálmán beszélt azután, aki a történelmi alapon fejtette ki, hogy a javaslat ellenkezik a magyar alkotmánnyal. A javaslattal a királynak akarnak kedveskedni. Tegyenek a nemzetért is és hozzák haza a Rákóczy hamvait. — A javaslatot nem fogadja el.

Thaly Kálmán beszéde után az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK.

A nyáradszeredai mandátum. Marosvásárhelyről jelentik, hogy a nyáradszeredai kerületben két jelölt lesz: Gyalokay Sándor járásbíró szabadelpárti és Nyás Lajos székesi nagybirtokos függetlenségi programmal.

Az amerikai elnökválasztás.

— Távirati tudósítás. —

New-York, nov. 6.

(Éjfélkor.) (Reuter). Washingtonban általános az a vélemény, hogy a republikánusok a képviselőházban többségben lesznek.

New-York, nov. 6.

(Este 7 óra 35 perczkor.) Az első jelentések *New-York* városából és államából a Bryan javára leadott szavazatok jelentékeny növekedését konstataálták, ellenben most kétségtelen, hogy *New-York* államban Mac Kinley győzött nagy többséggel.

New-York, nov. 6.

(Este 7 óra 45 perczkor.) Mac Kinley Maine, Massachussetts és Maryland államokban győzött, noha a Bryan-ra leadott szavazatok száma tetemesen növekedett. Bizonyosra veszik Mac Kinley győzelmét Illinois és Ohio államokban is, a hol a vidéki kerületek is mellette szavaznak.

New-York, nov. 6.

Az este 6 óra után beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy Mac Kinley újra győzött mindazokban az álla-

mokban, a melyekben 1896-ban megválasztották, sőt néhány más államban is. A reá szavazó választó férfiak száma ezuttal nagyobb lesz, mint 1896-ban volt, ellenben a reá esett népszavazatok száma kisebb lesz. A kongresszusi választások eredményéről még nem érkeztek pozitív tudósítások.

New-York, nov. 6.

(Este 9 óra 50 perczkor.) Az eddigi jelentések szerint Mac Kinley Uj-anglia valamennyi államában és Visconsinban, Bryan pedig Texasban, Virginiában és Észak-Karolinában győzött.

London, nov. 7. (Reggel 5

óra 7 perczkor.) Egy imént érkezett *new-yorki* távirat azt jelenti, hogy a választó férfiak választásán Mac Kinley győzött.

Négerrek harcza a választáson.

New-York, nov. 6.

Filadelfia egyik választó-kerületében ma rendzavarásra került a dolog. Néhány néger bejött az egyik választóhelyiségbe és jogtalanul le akart szavazni. Mikor a bizottság elutasította őket, revolverrel lövöldözni kezdtek. A választási biztost, a ki hivatásos ökölvívó, egy revolverlövés fején súlyosan megsebesítette. Három néger letartóztatott. Wilmingtonban (Delaware) egy sereg néger a választóhelyiséget ostromolta, mert későn nyitották meg. Néhány fehér választó is behatolt a helyiségbe, a hol földülték a választócellákat és egy választót, egy felügyelőt és egy rendőrt súlyosan megsebesítettek. Caseyvilleben (Indiana) tegnap este összeütközésre került a dolog a két párt hívei között. Egy embert megöltek és nyolcát megsebesítettek. Az utóbbiak között van egy amerikai, a többi osztrák és olasz alattvaló. Lickcreedben (Illinois) tegnap este politikálás közben megöltek egy demokratát.

New-York, nov. 7.

Mac Kinley 294, Bryan 153 szavazatot kapott. Így Kinley megválasztása egészen bizonyos.

VIDÉK.

Megégett gyermek. Gyiresről írják lapunknak: Szelezsán Tógyer a minap kiment az erdőre fát vágni. Hogy hűvös volt az idő, tüzet rakott és mellé ültette alig hat esztendő kis fiát, Tógyert. Aztán dolga után látott. A kis gyermek egy darabig csendesen ült a tűz mellett, hanem egyszer aztán rémült sikoltozásba kezdett. A ködmöne tüzet fogott és mire az apa előkerült a sűrűből, már merő egy láng volt az egész gyermek. A megrémült ember elfojtotta ugyan a lángokat, de a kis gyermek úgy összeégett, hogy másnapra irtózatossá kinok között kiszendvedt. A gondatlan embert feljelentették az ügyészségnél.

Gyermekkinzó házaspár. Hosszuaszó községben Hamis Tógyernél cselédkedett a kis 12 esztendőös Román Péter. Hamis Tógyer igazán megérdemli a nevét, bebizonyította tegnapelőtt a kis Péter gyereken. Vizért küldte a falu kutjára a kis fiút, aki igen soká odamaradt, mivel ott a falubeli gyermekekkel összetalálkozott s játszani kezdett velük. Hamis Tógyer egy darabig várta haza a gyermeket, de mert nem jött, élete párjával egyetemben neki indultak keresni. Ott találták a kis fiút játszódva. Ezen aztán annyira méregbe jött Hamis uram feleségestől együtt, hogy reá rohantak a kis Péterre. Hamis a két fülét ragadta meg s a levegőbe emelte, felesége pedig ütötte, verte a kínos helyzetéből mindenképpen szabadulni akaró kis fiút. Mikor aztán már belefáradtak, félredobták, de már ekkor a nagy fájdalomtól elvesztette eszméletét a gyermek. Jólelkű emberek vették föl a porból és beszállították a kórházba. Mindkét fülét majdnem teljesen levágták a szegény kis fiúnak. A bestiális gazda és neje ellen megindítják a büntető eljárást, a miért — talán egész életére — nyomorékká tették a kis Román Pétert.

A szatmári testvérgyilkosok.

— Távirati tudósítás. —

Papp Béla kivégzésének híre terjedt el tegnapelőtt a fővárosban. A képviselőház folyosóján ezt tárgyalták a képviselők, az esti lapok szintén ezzel foglalkoztak kimerítően.

Eme jelenségek alapján megtáviratozták a hirt lapunknak is fővárosi tudósítónk s közöltük is azzal a hozzátevessel, hogy a köznapok eseményei megfogják világítani, mi hát a valóság az elterjedt hírekben.

Tegnap távirati kérdést intéztünk Szatmárra, ahonnan teljesen autentikus forrásból jelentették, hogy a Papp Béla kivégzéséről szóló s a fővárosban elterjedt hír semmi alappal sem bír. Sőt ellenkezőleg, Szatmáron erősen bíznak abban, hogy a testvérgyilkosság mind a két elítélte kegyelmet kap. Szatmáron különben beszélnek azt is, hogy a Papp család egyik tagja audienciára megy, hogy személyesen is kegyelmet esdjen a halálra ítélt Papp Bélának.

SZINHÁZ.

A könyvtárnok, ez a kedves vigjáték tegnap fél ház közönsége előtt közepes előadásban került színre. Három kiemelkedő alakítás birt értékekkel a közönségre. Első sorban a Kiss Iráné, aki művészi vonásokkal ruházta fel a nevelő szerepét és játékaival maradandó sikert ért el. Azután T. Halmy Margit, aki végtelen kedvességgel és szeretetreméltósággal játszotta Edithet. Végül Tanay Frigyes teremtett kabinet alakot Gibson szabó szerepéből. Gondosan kidolgozott alakítás. A komikum diskrét fegyvereit vitte harcra és fenomenális sikert

ért el vele. A többi szereplők közül Sziklay, Pataky és Odry emelkedtek ki, de Szatmáry, Nagy és a Bárdos játéka sok kívánni valót hagyott fenn.

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni orvosok díjazása czimű tegnapi vezércikkünkre tegnap késő este választ kaptunk Dr. Kenézy Gyulától, a bábaképző intézet igazgató tanárától. A terjedelmesebb czikk már későn érkezett ahhoz, hogy mai számunkban tért szoritassunk neki, de lapunk holnapi számában közölni fogjuk.

* **Vörösmarty ünnepély Debreczenben.** A Csokonai kör tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy november 25-én Vörösmarty ünnepélyt rendez, amelyet nem a szintársulattal karöltve, de teljesen külön tartanak meg a Bika szálloda dísztermében. Az ünnepélyen való részvételre felkérlik az összes dalárdákat. A részletes programot később állapítják meg.

* **Esküvő.** Rásó István főispáni titkár, Rásó Gyula kir. tan., alispán fia tegnap délután esküdött örök hűséget Harsányi Emmának, özv. Harsányi Sándorné kedves leányának. A polgári kötést délelőtt Oláh Imre anyakönyvező végezte, az egyházi áldást a menyasszony anyjának házában Dicsőfi József lelkész adta az ifjú párna. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Ifj. Pájer Béla, a vőlegény részéről Weszprémy Zoltán főjegyző.

* **A debreczeni iparos otthon felavatása.** A debreczeni Ipartestület, az Iparos Kör és az Iparos Ifjak Önképző Egyesülete ezen utóbbi egyesület 25 éves fennállásának emlékére és az „Iparos Otthon” felavatása czéljából, ennek nagytermében (Simonffy-utca I. szám III. lépcső, II. emelet) folyó évi november hó 18-án délelőtt 10 órakor együttes diszülést tartanak. A diszülés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. — Tartja Tóth Kálmán az ipartestület és az iparos ifjak önképző egyesületének elnöke. 2. Az „Iparos Otthon” átadása Debreczen szab. kir. város nevében Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, — átvétele Serli Ede az iparos kör elnöke, mint a fent említett ipari egyesületek megbízottja által. 3. *Alkalmi beszéd.* — Tartja dr. Kőrösi Kálmán az ipartestület és az iparos ifjak önképző egyesületének ügyésze. 4. *Himnusz* Énekli az iparos ifjak önképző egyesületének dalköre. Dálben 1 órakor társas ebéd az „Arany Bika” dísztermében. Egy teríték ára 3 korona. Jegyek bezárolag 1900. november hó 16-áig váltathatók Tóth Ferencz férfi szabó üzletében (várcsháza). Este 8 órakor az iparos ifjak önképző egyesületének táncmulatsága a dalkör közreműködésével, az „Arany Bika” dísztermében. Balépő díj: 2 korona.

* **Kérelem a főiskola jótévedőhöz.** A főiskola, illetőleg tápintézete s szegénytanulói javára tartani szokott ószi segélygyűjtés ideje elkövetkezett. Kibocsájtjuk tanítványainkat, hogy e város nagyérdemű, jólelkű közönségét keressék föl szokásos kegyadományaiknak ez évben való megújítása czéljából. Minden, a legcsékélyebb adományt is hálás szívvel fogadunk; ámde, mivel főiskolánk terhei a reá váró számos feladat miatt folyton növekednek, pártfogóink s jótévedőink buzgóságába különös figyelemmel kell ajánlanunk kollégiumunkat. Minthogy továbbá a természetbeli adományok (gabona, tengeri, burgonya stb.) rendszerint a szekérbérben és beszállítás költségeiben egész értéküket felemésztik, arra kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy ezeket lehetőleg mellőzni s kérelmező ifjakat pénzbeli adományban részesíteni sziveskedjenek. A netáni természetbeli adományokat az első két napon csak fölírják s harmadik napon szállítják be. A gyűjtés ideje november 12 és 13, hétfő, kedd, esetleg 14. szerda. Debreczen, 1900. november 6. Kiváló tisztelettel Dr. Bartha Béla s. k., akad. igazgató.

* Gyermekesek fosztogatója.

Weisz József suszter a kis leányát bizta meg, hogy a Nagy Ferencz részére elkészült egy pár csizmát vigye haza. Ugyan ekkor édes anyja is több darab fehérnemű hazavitelével és egy kiló hus vételével bizta meg. A kis leány így jól felpakolva sietett utjára. A piacon találkozott egy csavargó asszonnyal, a ki azzal a furianggal, hogy segíteni akar a kis leánynak, elszedte tőle összes pakját s megugrott. A kis leány sirva panaszkodta el szüleinek az esetet, kik a rendőrséghez fordultak. Tegnap délután Kati Istvánné személyében megcsipték a tolvajt, ki éppen a lopott csizmán akart tuladni. A rendőrségnél tettét bevallotta, de a lopott tárgyakból csak a csizma került elő, a többit eladta, a húst pedig lakásán elfogyasztotta.

* **Figyelem váltók kitöltésénél.** Miniszteri rendelet értelmében korona értékre szóló váltókra a számokkal írt összeg után, a váltó jobb felső sarkában vagy ki kell írni e szót: „korona”, vagy csak „k”-ra rövidíteni. Oly váltókat, amelyeken „kor”, „kr”, „Kro” vagy bármely más meg nem engedett rövidítés fordul elő, sem az osztrák-magyar bank, sem más pénzintézet nem fogad el. — Természetesen a váltó szövegében ott, ahol ez összeg betűkkel van kiírva, ezentul is úgy, mint eddig, egészen kiírandó a „korona”.

* **A városi népszámlálás tárgyában** tegnap délelőtt népes értekezlet volt a kereskedelmi akadémia dísztermében Komlóssy Arthur főjegyző polgármester helyettes elnöke alatt, ki bemutatván dr. Varga Gyula miniszteri osztálytanácsost, a m. kir. központi statisztikai hivatal aligazgatóját, felkérte a jelenlevő számláló-

biztosokat és felülvizsgálatra hivatott urakat, hogy tegyenek kérdéseket oly esetekben, a midőn valamely felvilágosítást óhajtanak nyerni. A megállapodások jegyzőkönyvbe vételére Csóka Sámuel polgármesteri titkárt kéri fel s átadja a szót dr. Vargha tanácsos urnak. Ezután az általános utasítások főbb pontjainak felolvasása ejtetett meg és többen szólottak a tárgyhoz, minek folytán igen sok kételyék lettek eloszlatva és két rendbeli tontos kérdésben az országos statisztikai hivatal útján a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztés is fog tétetni. Majd a lépszámláláseről irandó ösmeretetés szükségességét mondotta ki az értekezlet s elnök bejelentette, hogy annak megírását Zoltai Lajos városi-segédlevéltárnokra fogják bízni, kiknek e téren kitűnő tolla ösmeretes. A város 17 négyzög mértföld kiterjedésének beosztási térképét mutatta be aztán Haty Kálmán városi mérnök, melynek alapján fognak a számláló biztosok beosztatni. Végül elnöklő főjegyző — lelkes szavakban kéri a megjelent urakat a magyarság és különösen Debreczen érdekében a hazafias munkálkodásra s köszönetet mond városra nevében dr. Vargha Gyula urnak megjelenése és szives előadásáért, a gyűlést 12 órakor berekeszté. A zsufolásig megtelt díszteremben Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, az összes tanácsnokok és városi főtisztviselők, továbbá Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző, dr. Baczony Lajos, Csath Zsigmond, Csiky Lajos és több érdeklődő urakat láttunk — kik mind azon meggyőződésben távoztak, hogy e lépszámlálás Debreczen városára nézve meglepő új adatokat fog eredményezni, mert alapos munkát fognak végezni.

* A Csokonai-kör küldöttsége. A debreczeni Csokonai kör, a Székes-Fejérváron december 1-én tartandó Vörösmarty-ünnepélyen küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség tagjaiul Géressy Kálmán és Dr. Benedek János választattak meg, akik magukkal viszik a kör díszes koszoruját.

* Birtokmegosztás Debreczenben című gazdaságtörténelmi tanulmánya Zoltai Lajosnak, amelyet a sajtó szép elismeréssel fogadott, 30 fillérért megszerezhető a Magyar Gazdaszövetségnél (Budapest, Baross utca 10. sz. a.) vagy Kilián György fővárosi könyvkereskedőnél, esetleg magánál a szerzőnél Debreczenben, a városi közlevéltárban. A rendkívül érdekes és a gazdaközönséget közelről érdeklő munkára felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

* „Notamtrasch.“ Ugyan ki tudná hirtelenében akármiféle nyelvű szótárból kitalálni ennek az idegen szónak az értelmét, amely ezen kis közlemény élén díszel? Pedig nagyon egyszerű. Egy igen derék és becsületes debreczeni magyar iparost nevezett el így valami német. Nagy András keztyűt illeti az a levél, melyet a német betűrül-betűre ilyen formán czime-

zett meg s bizony-bizony aligha jutott volna a czimzett kezébe valaha, ha a levelet az az utbaigazítás ott nem lett volna, hogy „handcuhfabrik“.

* Verekedés. Madai Péter és B. Kovács Sándor gazdálkodók délelőtt a baromvásárban összeverekedtek. Nagy népcsovélet verődött össze az épületes látványra, miglen a rendőrség véget vetett a botrányos jelenetnek.

* Két ismert nevű szolid cég lépett társasviszonyba. Varga Károly jóhírű butorkereskedő és Flaschner György előnyösen ismert kárpitos és díszítő. Új és közös üzletüket Varga és Flaschner cég alatt vezetik s törekvésük, hogy a körönség bizalmára továbbra még érdamezobbakká tegyék magukat. A cég hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* Kérelem. A színház baloldali támlászek jegyzedője felkéri azt az urat, aki tőle vasárnap egy gukkert vett bérbe, de visszaszolgáltatni elmutasztotta, hogy azt neki mielőbb visszatni sziveskedjék.

* A képtárlat megnyitása. A debreczeni képtárlat ünnepélyes megnyitása, tizenkettedikén délben tizenkét órakor történik meg. A városháza nagyteremében már megkezdették a műremek elhelyezését, a képek szélesztését. A tárlatra személyenként 30 krajczár lesz a belépő díj s két hétig naponként megtekinthető. A tárlat megnyitása napján egy koronás sorsjegyeket bocsátanak ki, amelyekkel a tárlat szebb képeiből egy egész csoportot, mint nyereménytárgyat osztanak szét.

* Felirónának keres középko, komoly, helyesen számolni tudó egyéniséget Márkus Jenő Dréher sörcsarnoka.

* Milyen időnk lesz Novemberben. A Meteor november hóra a következő időjárását jósolja: „November hava, bár nem ígér még zord téli időt, de telünk, mint már azt a múlt évben is említém, az idén még erősebb, tertősebb lesz az előbbieknél és pedig azon okból, mivel a napfoltok minimális időszakból kiléptünk s haladunk a maximális felé.“

* Aki szíjjal hasit bőrt. Furosa nemét találta ki Mészáros József bérkocsis a maga szórakoztatásának. Nagy passzióját találta abban, ha ostorát pattogtatta. Így jött aztán arra a gondolatra, hogy ezt a mulatságot a mellette elhajtó embereken is jó volna megpróbálni. Ez az ötlete annyira megtetszett neki, hogy azonnal a megvalósításához látott. A Nagytemplom előtt vele szemben jövő Balázs József gazdszember volt az első, a kit a balsors Mészáros elé vezetett. Mikor egymás mellett haladt a két kocsi, Mészáros ostorával végig vágott Balázson, kinek arcját a szíj több helyt felhasította s csak a véletlen óvta meg attól, hogy a szemét el nem vesztette, a mely különben szintén megsérült. Mészáros drágán fizette meg a rendőrség előtt különös pasz-

szíóját, hol egyszer s mindenkorra elvették a kedvét az efféle veszedelmes sporttól.

* Némethy József fényképész műterme ma és mindennap a közönség rendelkezésére egész nap nyitva áll. (Műterem a Biederman palotában.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Hamis tanu. Tóth Antal gépész és Zakony Lajos gazdálkodó együtt vettek egy cséplőgépet, melyet bércsépítésre használtak. A társak a kereset megosztásánál nem tudtak megegyezni, perre került a dolog és ez időtől fogva nagy ellenségeskedésbe kerültek. Tóth Antal úgy akart kellemetlenséget szerezni társának, hogy Verendi Sándornak egyre-másra írta a leveleket, melyekben azt állította, hogy Zakony Lajos, Szabó János és Szilágyi Gábor napzamosok segélyével egy zsák zabot loptak és hogy Zakony Lajosnétől hallotta, hogy férje a kérdéses zabot „csóreszolta“. — Verendi a gyakori zaklatásra feljelentést is tett Zakony és társai ellen. Tóth Antalt is kihallgatták ezen ügyben eskü alatt, de annak daczára, hogy terhelő vallomást tett, Zakonyéknak sikerült bebizonyítani ártatlanságukat és a lopás vádját alól felmentették őket. A felmentéssel egyidejűleg Tóth Antal került vád alá hamis tanuzás miatt és a mai napon tartott végtárgyaláson a törvényszék 8 havi börtönre ítélte.

Felmentett gyermekgyilkos apa.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Még a múlt évben decemberben történt a Barcsay-majorban. Ott lakott Engi Sándor fiatal felesége és 3 éves kis leányával. Hűdeg téli nap volt s benn a szobában együtt gyönyörködött a boldog házaspár kis leányuk szökdécselő, kedves pajkossága, édes kacagásában. Majd a kis leányka, észre se vették, kifutott a major udvarára. Férj és feleség együtt beszélgettek még, mikor egyszerre Engi Sándor kitekintve az ablakon észre vette, hogy varjuserég szállott az udvarra. Kedvet kapott, hogy közibük löjjon.

Levette a falon lógó töltött fegyverét, felhuzta a ravaszát s a fegyvert vízszintesen tartva haladt kifelé. A külső ajtónál még látta Engi Sándor, hogy a gyermeke szökdécselve igyekszik feléje s hallotta, amint boldogan kiabálta:

— Apám gyere hógulyázzunk!

Az apa fegyvert tartó keze valahogy az ajtóba ütődött, a ravasz levágódott és hatalmas dördülés után a kis leány holtan bukott a földre. A gyilkos serétek a gyermek szemén keresztül turódtak agyvelejébe s pillanat alatt kioltották életét.

Hiába szólította melléje hajló édes apja:

— Édes szívem, gyermekem, kis leányom, én vagyok, az apád, csak egy szót szólj...

Hiába... Az apa halottat szoritott a kebléhez és sűrűn omló könnyei összeolvadtak a gyermek arcából bugyogó piros vérrel. Szívfacsaró, lelketépő gyötrelém szállta meg az édes apát, mikor véres kis halottját bevitte az édes anyához. Ahhoz már nincs toll, amely ezt a kétségbeejtő jelenetet minden fájdalommal ecsetelhetné. Két szerető szív reménye és boldogsága egy pillanat alatt megsemmisült.

A megrázó esetnek utolsó jelenete tegnap folyt le a törvényszék előtt. Az apa bírái előtt zokogva mondta el az esetet:

— Agyonlöttem a gyermekemet s megöltem a boldogságomat...

A törvényszék felmentette az édes apát.

TÁVIRATOK.

Tuan herczeg menekülése.

London, nov. 7. A Standard jelentéi Sanghaiból: Langcauból, Vanszu fővárosából jelentik kínai forrásból, hogy Tuan herczeg arra átutazott és a felső Hoangho mellett lévő Ninghsziafuba érkezett. Állítólag budhista szerzetesnek öltözve utazott Tungfusziang tábornok oltalma alatt, aki az özvegy császárnétól két hónapi szabadságot kapott. Junglu nem akar Szinganluba menni, mert fél a boxerektől, akik őt árulónak nevezik. — Idevaló kínaiak azt mondják, hogy Lucsuanlin, Klangszu volt kormányzója, akit a kereskedelmi hivatal elnökévé neveztek ki, még nagyobb ellensége az idegeneknek, mint Kangji volt.

Eihunyt főispán.

Budapest, nov. 7. Sándor László főispán, mint egy szűkszavú távirat jelenti, Erdélyben birtokán ma meghalt.

Oroszok harcza a boxerekkel.

Pétevár, nov. 6. A vezérkar mai jelentése szerint múlt hó 30-án egy kis boxeresapat jelent meg a kvantungi terület határán, Szansanniautól nyolcz versztnyire. Mikor a határállomás főnöke erről értesült, egy gyalogságból, lövészekből és kozákokból álló hadoszlopot küldött ki, hogy szabadítsa meg Dadszien és Dadun határszéli falvakat, a melyeket a boxerek megszállottak. A hadoszlop megtámadta a falvakat és elkergette a boxereket. Sok fegyvert és töltényt is zsákmányoltak. Múlt hó 29 én egy fél század lövész és néhány kozák Sangcsainang közelében francia hitétitőket szabadítottak ki püspökükkel egyetemben a boxerek kezéből. 31-én ugyanaz a csapat összeütközött egy 700 főnyi erős boxeresapattal, a

mely elsánczolta magát. Kemény harc után az oroszok elfoglalták a sánczokat. Az oroszok vesztesége két halott és tizenkét sebesült.

Meggyilkolt jegyző.

Budapest, nov. 7. Kroszienkó galiciai községben Prokovics Ede magyarországi jegyzőt meggyilkolták. A gyilkosság elkövetésével Maniori mézáróst gyanusítják.

VEGYES.

Megható anyai szeretet. Brenz, 17 éves bécsi hadapród ezelőtt hét évvel a Traunsteinről úgy bukott le, hogy teste egy épen arra haladó gőzösbe ütődve, a tóba merült. Holttestét a legnagyobb fáradozások mellett sem bírták megtalálni. Mint azóta minden évben, halottak napján, az idén is Gmundenbe érkezett Bécsből a szerencsétlen fiatal embernek megtört anyja s egy csolnakos által arra a helyre vitette magát, hol a habok a szeretett fiu holttestét elnyelték, fehér rózsákból font pompás koszorút becsátott le a tó mélyébe.

Hármas ikrek. Kittenreith osztrák községben egy Gautsch Josefa nevű parasztnőnek e hó 1-én két fiúnak és egy leánynak adott életet. Ugy az anya, mint a gyermekek a legjobb egészségnek örvendenek. Nem kis föladat volt a keresztapának, a kirchbergi Hollanának, a három apróságot a mai rossz időben a két órányira fekvő Kilb-be vinni keresztelésre.

Két millió a macskáknak. Chaussegross asszonyság, a ki érdekes szívé francia hölgy volt, nagyon szerette a macskát; tavaly meghalt s végrendeletében két millió frankot hagyott a párisi Állatvédő Egyesületre, azzal a kikötéssel, hogy a két millióval iparkodjanak a sanyarubb viszonyok közé jutott macskák sorsán lendíteni. A szegényeket segítő francia egyesület, az Assistance publique, ugy vélekedett, hogy a macskák sorsa mindenféleképp kedvezőbb a kétlábu szegényekénél s módot talált, hogy részt követeljen a két millióból. Pörre került a dolog. A törvényszék azonban kénytelen volt a testáló asszonyság végrendelete szerint itélni s a két millió csakugyan a macskáké.

Kivégzés Belgrádban. A Belgrád melletti Kaburna hegyen, mint tudósítónk táviratozza, tegnap agyonlőtték Mojszivitovics Zsivojint, a ki öt év előtt kirabolt és meggyilkolt egy asszonyt. A szomorú aktust óriási közönség nézte végig.

Csendőrökkel kiűritett népkör.

— Saját tudósítónktól. —

Csongrád, nov. 7.

Szell Kálmán miniszterelnök a minap leiratilag értesítette a csongrádi főszolgabírókat, hogy az ottani függetlenségi és 48-as népkört feloszlatta. Okot erre az szolgáltatott, hogy a kör az utóbbi időben alapszabály-

ellenes működést fejtett ki s a vezetőség a tagokat osztály, felekezet és a hatóság ellen izgatta.

A belügyminiszter megbizta ezenfelül Csató Zsigmond alispánt, hogy a kör vezetősége ellen a vizsgálatot indíttassa meg. Mátéffy csongrádi főszolgabíró tegnapelőtt délután megjelent a kör helyiségében, hogy a feloszlató rendeletet fogantossítsa, de a jelenlevő tagok a békés felhívásnak nem engedelmesskedtek s a körhelyiséget elhagyni nem akarták, mire a főszolgabíró szuronyos csendőröket rendelt ki a helyszínére, akik aztán a termet kiűritették.

Mátéffy főszolgabíró a feloszlátott kör helyiségeit bezáratta.

INGATLANOK FORGALMA.

Birinyi Lajos és neje Hatvani Zsuzanna veszik a debreczeni pusztasági 23. sz. tjkvben 28. hrsz. a. foglalt 70 hold 500 négyszögöl tanya birtokot Kuczik Gábor és társaitól 25200 forintért.

Szücs Sándor és neje Virág Julianna veszik a debreczeni 4065. sz. tjkvben 4210. foglalt 444 négyszögöl ujkerti szőlőt Ménes Jánostól 3100 koronáért.

Fazekas Károly és neje Józsay Irén veszik a debreczeni 4524. sz. tjkvben 4676. hrsz. a. foglalt 1010 négyszögöl hatvan utcai kerti szőlőt Szabó Péter és neje Finta Juliánától 6000 koronáért.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

— No ezen igen örvendek! — szölt szinlelt örömmel Bártai. De Andor mennyire meg fog örülni.

— Hogyan, hát ő azt hitte, hogy kifogásom lehet?

— Tartok attól, hogy kedves bátyám majd azért emel szót, mert szegény leányt emel magához.

— Az a szegény leány nagy tisztelet érdemel. Csodalkozom rajta, hogy Andor csak egy pillanatig és feltehettem rólam, hogy utjába állok a boldogságának. Oh nem! Végtelen örömmel fogadom már a hírét is.

Azután az öreg Rimay lelkesedéssel beszélte, hogy milyen boldogság vár reá öreg napjaiban. Lesz egy jó kis menyő, aki tisztelettel veszi majd körül s gondosságban, figyelmében feltalálja mindazt a gyöngédséget, amelyet szegény feleségének halálakor készített.

Bártai elhalgatta, sőt még tódította a lelkesedés szavait.

Azért ne gondold — szölt az öreg Rimay — hogy te rólad, szüleidről s különösen a leánytestvéredről megfeledekzem. Már mondtam atyádnak s most ismétlem előtted is, hogy a nővéred férjhezmenetele s a hozomány az én gondom. Rólatok a végrendeletemben gondolkodtan. Nagyon meglesztek velem eléggé.

Felesleges buzgóság volt, — gondolta magában Bártai. A véletlen úgy akarta, hogy gazdagabb rész jusson nekem. A szíve mást érzett mindég mint amit beszélt. Már nehezen várta a másnapot, ami-

dön a sürgönynek meg kell érkeznie. Ott volt akkor is az öreg Rimainál, a ki újra csak a boldogságáról beszélgetett előtte.

Debreczeni boszorkányok.

— Regény. —

(Folytatás.)

— Pedig biztos lehetsz, — nyugtatta meg férjét, — úgy lesz, ahogy én gondolom. Kérlek az előjelek már is feltűntek. Horláth Elek, a nagy Horláthék fia, a dús gazdag földbirtokos igen melegen érdeklődött a lányok iránt.

— Gondolod?

— Biztos forrásból tudom. *Berczyné* mondta. Tőle kérdezte meg azt is, hogy ismerkedhetne meg velünk leghamarább. Kérlek, tudod, hogy *Bercziné* milyen jó akarónk. Nem hiába, hogy keresztanyja valamennyi lánynak, de igazán érdeklődik a sorsuk iránt. Menten is kijelentette Horláth Eleknek, hogy legközelebb meghív minket magához. Tudod kérlek zsur lesz nála. Ott lesz Horláth is. Bemutatjuk a leányokat...

— Nos? Miért derült úgy ki az arczod, — kérdezte meg *Dalidai* a feleségét.

— Hát nem érted?

— Nem!

— Akkor megmagyarázom. Horláthnak lépre kell menni. Az egyik leány, már mindögy akármelyik, de megtetszik neki. Elveszi kérlek feleségül és akkor...

— Akkor?...

— Nos hát akkor dús gazdagok leszünk. Gond nélkül élünk s a többi öt leányt úgy elhordják az oldalam mellől, mintha soha egy leányom sem lett volna.

— Ezek szép tervek, de nagyon valószínűtlenek.

— Csak bizd rám. Tudod, hogy értem a módját. Kérlek, emlékezzél csak vissza, téged is én vettelek le a lábadról.

— Ezt nem tagadom. De ehhez nem kellett nagy mesterség.

311. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ARJEGYZÉK

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilogr.
		kor	fl.	
A.	Asztali dara nagyszemű.	28	60	—
B.	Szinte „ aprószemű.	27	60	—
0	Királyliszt	27	60	—
1	Lángliszt kivonat	26	20	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	—	—
3	Zsemlyeliszt	23	60	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	22	60	—
5	Közép kenyérliszt	21	80	—
6	Kenyérliszt	20	—	—
7	Barna kenyérliszt.	17	20	—
8	Takarmányliszt	11	80	—
11	Finom korpá zsákkal	8	60	—
11	„ „ zsák nélkül	8	20	—
12	Durva korpá zsákkal	8	40	—
12	„ „ zsák nélkül	8	—	—
	Csirke búza zsák nélkül	7	20	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1900 nov. 7.

— Még kevesebb kell ahhoz, hogy Horláth Elek nagy uri családjával rokonságba kerüljünk. Lelkem uracsám, száz szónak is az a vége, hogy újra csak pénz kell. Pénz! Pénz! Erről kell gondoskodnod. Az első ismerkedés után Horláthot meghívjuk magunkhoz. Ez a kis nyaraló ugyanis ideiglenes lakásunk, nem nagyon fog feltűnni neki, hogy nem valami fényesen vagyunk berendezkedve. Elbűvöli azt a Miczi tekintete. Mert meglásd, hogy Miczi lesz a szerencsés, a ki meghódítja. Az a legpajkosabb valamennyi közt. Hát kérlek apjukom gondoskodjál pénzről, vendégekre majd lesz gondom nekem. Arról pedig biztosítlak, hogy ez az estély hozza meg számunkra a féayes, kényelmes gondtalan életet.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma csütörtökön „C“ bérletben:

BALEK.

Operette 3 felvonásban.

Piperlin, házasság közvetítő Sziklay Miklós.
Merlingard, építési vállalkozó Nagy Gyula.
Bardinet, fiatal festő — Környey Béla.
Vetiver, képkereskedő — ifj. Szatmáry Á.
Roussignac, Piperlin segédje Karacs Imre.
Leó, festő növendék — Bay László.
Colombe, Merlingard felesége F. Kállai Lujza
Zenaide, Piperlin felesége Perényi Margit.
Celine — — — — — K. Galyassy Paula.
Anita, Vetiver felesége Cserényi Adél.
Dorotya, szobaleány — Országné Ilona.

Holnap, pénteken, „A“ bérletben:

Essex gróf.

Történeti színmű 5 felvonásban.

Legjutányosabb árban beszerezhetők
ujdonságok, alkalmi

ajándék tárgyak

legjobb minőségű illatszerek szappanok, fog-, köröm haj és ruha kefék, legfinomabb acél zsebkések és ollók, pénz és szivar tárczák, a n. közönség figyelmében ajánlom újabban felszerelt és legszerényebb igényt kielégítő műiparú raktáramat.

Illó tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

1858. évtől óta fennálló dusan felszerelt

BUTOR-üzletünket

Varga és Flaschner

czég alatt megnyitottuk: Piacz-utca 44. sz. a. (Dr. Ujfalusi féle házban).

hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezéssel, a legkülönbözőbb stylekben, decoratiók a legizlésesebb kivitelben jutányos árak és szolid kiszolgálás mellett beszerezhetők.

Eladó

gyökeres és sima szőlő vessző az alábbi fajokban:

Borfajok: Ezerjő, Olasz rizling, Kövi-nai rizling, Piros tramini, Zöld szilváni, Szlankamenka. Feher burgondi, Hólyagos furmint, Mézes feher, Kadarka.

Csemege fajok: Passatutti, mocca de lona, vörös és feher chaszellas.

Továbbá: Nagyburgundi, csoportó és carbenettel keverve Erdei, jufarkkal és bakatorral keverve.

A telepen sem perronospora, sem liszt harmat nem volt.

A fajtisza borfajokból a sima vessző ezre 6 korona, a gyökeres I. oszt. 16 kor. II. oszt. 12 korona. A csemege fajokból a sima ezre 8 korona, a gyökeres I. oszt. 18 korona. II. oszt. 14 korona.

A kevert fajú sima ezre 4 korona, a gyökeres 12 korona.

Az előjegyzés alatt irt igazgatóságnál: (Piacz utca 9. sz.) eszközrendő és a beérkezés sorrendjében intéztetik el. Megrendeléskor az érték 50%-a lefizetendő. Csomagolásért 1 korona, városba szállításért szintén 1 korona számíttatik ezenkívül.

A debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet igazgatósága.

10300 tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy özv. Molnár Józsefné Biró Juliánna végrehajthatónak Megyaszai Lajos elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszek és a debreczeni kir. járásbíróóság területén lévő a debreczeni 5175. számú tkjvben A+2 sorsz. 5276. hrsz. Tégláskerti szőlő beltelek 996 koronában az A+5. sz. 5277/a. hrsz., Tégláskerti szőlő beltelek 460 koronában az egész ingatlanokra megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1900. évi november hó 29 ik napjának d. u. 3 órája a debreczeni kir. törvényszék árverési termében kikiáltott.

Kikiáltási ár a fent kitett becsárak azonban az árverésre kikiáltott ingatlanok szükség esetében a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t. cz 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitányságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. szept. hó 13-dikén.

Harsányi,
kir. tszéki bíró.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Magyarádról, hol sikerült nagyobb mennyiségű (100 hekt. lit.) 1898. évi termésű bort vásárolnom, haza érkeztem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára az ideai szűk bortermésnek, 1898. évi termésű Miska Magyarádi bort továbbra is literenként 40 krért árusítok el Tisztelettel Bán László, (a Collegium mellett).

Látkepeslevelező-lap újdonságok 100 darabonként csomagolva 1 frt 10 krért kaphatók Komáromi papírzületében, Stenczinger-ház. Mind a száz különböző.

Sövényi István Piac- és Szent-Anna-utca sarkán, készít a legújabb divat szerint öltönyöket, vasuti- és egyenruhákat szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Idei főzelékeket lencsét, borsót, babot, szilvát, szilvalekvárt legjobb minőségben ajánlom. Deutsch Lajos fűszerkereskedő.

Fűszerkereskedő segéd ügyes pudlista felvételük üzletében. Deutsch Lajos.

Jól jövedelmező ház 497 öltetel 28000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet Kossuth-utca 31.

Nap-és Zöldfa-utca sarkán 15. sz. ház kedvező feltételekkel eladó, vagy kisebb házzal esetleg földdel elcserélendő. Értekezhetni: Kölcsey-utca 22. sz.

Kötött harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divat üzletében, a Bika szálloda mellett. Harisnya fejeléseket elvállalok.

Lám Sándor üveg, porcelán, lámpa és petróleum nagy raktára Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán. Ajánlja valódi amerikai, Csillár (Császár) és Szalon-

petróleumot házhoz szállítva 5 és 10 literes kannákban melynek jó minőségét eléggé bizonyítja az, hogy 8 év óta a t. fogyasztó közönség teljes melegegését mindig kiérdemelte és mai nap is a legnagyobb kelendőségnek örvend Szives megrendelést várva tisztelettel Lám Sándor

Kiadó 1901 május 1-én Burgondia-utca 16 szám alatt 7 szoba, fürdő-szoba, hozzátartozó mellékhelyiségek házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jó vizű kúttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Csontot, rongyot, ócskavasat csakis az olajútóban lévő telepen vesznek legmagasabb árban.

Veszek a legmagasabb napi árban ócska vasat és mindenféle fémot. Piac-utca 26., nagy trafik udvar, Klein Jakab.

4 nyilas és 8869 öltetel tanyás újföld az ondódi megállóhoz közel 3300 frtért megvehető. Hatvan-u. 34.

Egy Friedlandi zománcozott vas-kályha, jó karban nagy szoba fűtésre is alkalmas, jutányos árban eladó. Hatvan u. 38. sz.

Eladó ház. A Batthyányi utca 4-ik számú ház szabadkézéből eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Okleveles tanítónő, magyar, német és francia leckét ad, ebédkosztért is. Szent-Anna utca 5. sz.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8kr.) Péterfia-utca 37. szám.

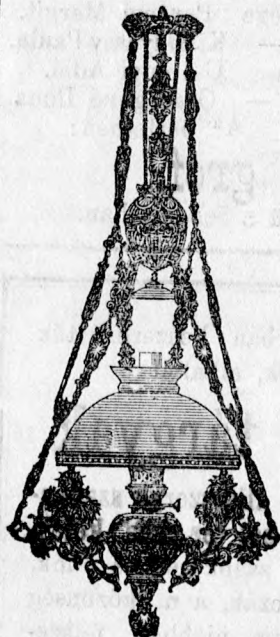
Ügyes ujság elárusítók azonnal, felvételnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalba.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piac-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legújabb nyosabb árak mellett

Ditmár, Brüner és hazai gyártmányú asztali és függőlámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló Csoda-, nap és villám-égőkkel. Ugyiszintén por, czellán s angol fayenge étkező-, tea-, kávé-, moca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac- és liqueurös üveg-készleteket, majolica, bronz és china ezüst

újdonságokat.

Vidéki megrendések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Feltűnést keltő

szép és divatos

URIDIVAT

újdonságok érkeztek a közelgő

őszi és téli idényre

FEKETE JAKAB

elsőrangú uri-divat, kalap-, fehérnemű és cipő-üzletébe

DEBRECZEN,

Főtér kistemplom mellett, ref. egyház épület.

MIÉRT

van annyi utánzat?

MERT

valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló zománc

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bomázolására.

Bejegyzett

Védjegy „Vaslovag“

A Linoleum padló zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kaphatók: Békés Emil, Csanak József, Félegyházy János, Fritsch Károly, Ganófszky Lajos, Gerébi Fülöp, Kontsek Géza, Leidenfrost Gyula, Parti Ferencz, Rickl József, Zelmos, Róth Antal, Szestina Lajos, Szabó Zsigmond, Térrey József, Tóth Kálmán — czégnél

HALMÁGYI SÁMUEL

legnagyobb

női- és gyermek felöltők áruháza.

Megérkeztek!

az őszi és téli idényre feltűnő nagy választékban a legújabb

Kabátok, Leányköpeny, Selyem és flanel
Gallérok, Kabát és Ingbluzok,
Paletok, Costümök, Övök,
Utazóbundák, Muff, Sapka, Nyakkendők stb.
Bakfischkabátok, Collier, Boak,

s feltűnő olcsó szabott árakban lesznek eladva.